

DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-49-45>

УДК 657.37

Озеран Алла Володимирівна

доктор економічних наук, професор, науковий співробітник,
Таллінський технічний університет, м. Таллінн, Естонія
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9234-4593>

Alla Ozeran

Tallinn Technical University, Tallinn, Estonia

**ІНФОРМАЦІЯ ПРО СТАЛИЙ РОЗВИТОК
У ЗВІТІ ПРО УПРАВЛІННЯ****INFORMATION ON SUSTAINABLE DEVELOPMENT
IN THE MANAGEMENT REPORT**

Анотація. Директива 2464 про корпоративну звітність у сфері сталого розвитку, яка набула чинності з 1 січня 2023 року, та прийняті у липні 2023 року європейські стандарти сталого розвитку встановили однакові для всіх країн Європейського Союзу вимоги до розкриття інформації з питання сталого розвитку. Україні, як державі-кандидату на членство в ЄС, необхідно адаптувати національні нормативні акти до європейського законодавства. Дослідження десяти найбільших за обсягом виручки у 2022 році підприємств України показало, що половина з них застосовують для звітування про сталий розвиток затверджений Мінфіном України звіт про управління. У статті запропоновано зміни у визначення звіту про управління, що наведено у Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», аби підкреслити, що він містить інформацію про сталий розвиток. Також рекомендовано орієнтовану структуру і зміст звіту про управління з урахуванням вимог Директиви 2464.

Ключові слова: сталий розвиток, Директива про корпоративну звітність у сфері сталого розвитку, звіт про управління, закон про бухгалтерський облік, Методичні рекомендації зі складання звіту про управління.

Summary. The intensification of discussions and research on the necessity and practice of reporting on sustainable development is associated with important events in the international and European regulation. First, starting from 2024, two international standards came into force: IFRS S1 "General requirements for disclosure of financial information related to sustainable development" and IFRS S2 "Disclosures related to climate". Secondly, Directive on corporate reporting in the field of sustainable development (CSRD), which entered into force on January 1, 2023, and the European standards of sustainable development adopted in July 2023 established the same requirements for disclosure of information on the issue of sustainable development for all countries of the EU. Ukraine, as a candidate state for EU membership, needs to adapt national regulatory acts to European legislation. A study of the ten largest Ukrainian enterprises by revenue in 2022 showed that half of them use the management report approved by the Ministry of Finance of Ukraine for reporting on sustainable development. The article expresses the opinion that non-financial reporting is not just narrative reporting, but reporting that is not regulated by the relevant accounting standards. We have proposed changes to the definition of a management report given in the Law on Accounting and Financial Reporting in Ukraine to emphasize that it contains information on sustainable development. Also recommended is the oriented structure and content of the management report taking into account the requirements of CSRD. The management report can contain two parts. In the first, information about the enterprise is highlighted, including a description of the business model, its purpose and goals of activity and measures to achieve them, risks and opportunities, as well as the main financial indicators (obtained and forecast). The second part of the management report is devoted to the disclosure of ESG-factors. It is expected that these proposals will strengthen the domestic regulatory framework and bring it closer to the norms of European legislation.

Keywords: sustainable development, Directive regards corporate sustainability reporting, management report, Law on accounting, Methodological recommendations for drawing up a management report.

Постановка проблеми. Активізація дискусій і досліджень щодо необхідності та практики складання звітності про сталий розвиток пов'язана з важливими подіями у міжнародному та європейському регулюванні формування такої звітності. По-перше, починаючи з 2024 року набули чин-

ності два міжнародних стандарти: МСФЗ (IFRS) S1 «Загальні вимоги до розкриття фінансової інформації, пов'язаної зі стійким розвитком» та МСФЗ (IFRS) S2 «Розкритті інформації, пов'язані з кліматом». По-друге, з січня 2023 року набула чинності Директива про корпоративну звітність

у сфері сталого розвитку (далі – Директива 2564) [12]. У липні 2023 року Європейська комісія затвердила обов'язкові до застосування стандарти звітності про сталий розвиток (ESRS), які є, своєю чергою, невід'ємними додатками Директиви 2013/34/ЄС. Компанії, що підпадають під дію Директиви 2464, повинні будуть звітуватися у відповідності до ESRS, починаючи з 2024 року для фінансових звітів, що публікуватимуться у 2025 році. Таким чином, з 1 січня 2024 року усі країни Європейського Союзу (далі – ЄС) повинні використовувати єдині стандарти звітності зі сталого розвитку. Очікується, що у 2024 році будуть розроблені галузеві стандарти, стандарти для малих та середніх підприємств, присвячені розкриттю інформації різних аспектів сталого розвитку. Таким чином, буде створена єдина система корпоративної звітності.

В Україні наразі немає прямого законодавчого зобов'язання для всіх компаній публікувати звіти про сталий розвиток. Проте Україна є учасником Глобального договору ООН, який закликає компанії публікувати звіти про сталий розвиток. Крім того, існують певні нормативні акти, які опосередковано регулюють цю сферу. Зокрема, Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [7] передбачено надання нефінансової інформації у складі звіту про управління для певних категорій підприємств, Кодексом корпоративного управління [4] рекомендовано публікувати звіти про сталий розвиток. Ба більше, Україна як держава-кандидат на членство в ЄС взяла на себе зобов'язання імплементувати *acquis communautaire*, до якого належить і Директива 2464. При цьому українські підприємства, які ведуть бізнес з європейськими компаніями, можуть відчути тиск з боку своїх партнерів щодо публікації звітів про сталий розвиток. Тому на шляху вступу до ЄС Україні слід оновлювати національне законодавство у відповідності з вимогами і принципами CSR.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У розглянутих публікаціях українських науковців за 2020-2023 роки, зокрема Г. Місько, Л. Зварич [5], А. Гречко, О. Очеретяної [2], О. Руденко, О. Кондратюк, А. Горєвої [9], А. Фатенюк-Ткачук, Р. Воронка [11], О. Євсєєвої, І. Підопригори, Д. Ковальнової [3], проводять дослідження нефінансової або інтегрованої звітності, в межах яких розкривається інформація про дії компаній у сфері сталого розвитку. На нашу думку, інтерес до цих видів звітності обумовлений прийняттям у 2010 році Концептуальної основи Інтегрованої звітності та у 2014 році Директиви 2014/95/ЄС щодо розкриття нефінансової інформації у річних звітах компаній (The Non-financial Reporting Directive – NFRD). Слід зазначити, що Директива 2014/95/ЄС зобов'язувала великі підприємства

включати до звіту про управління нефінансовий звіт, що повинен містити інформацію, пов'язану з діяльністю підприємства з екологічних та соціальних питань, а також боротьбою з корупцією та хабарництвом [13]. П'ять обов'язкових для розкриття аспектів, зазначені у Директиві 2014/95/ЄС, стали базою для розробки Методичних рекомендацій зі складання звіту про управління, затверджених наказом Мінфіну України у 2018 році [8].

Невирішені частини загальної проблеми. Набуття чинності з 1 січня 2024 року Директиви 2464, яка замінює собою Директиву 2014/95, та європейських стандартів зі сталого розвитку повинен дещо змінити вектор досліджень. Зокрема Г. Уманців у своїй публікації висвітлює сучасні тенденції звітування компаній про сталий розвиток в контексті реалізації стратегії ESG [10]. Однак, на цьому етапі слід сфокусувати увагу на можливостях транспонування норм Директиви 2464 в українське законодавство.

Мета статті. На основі дослідження нефінансових звітів підприємств України та вимог Директиви 2464 про корпоративну звітність у сфері сталого розвитку надати рекомендації щодо внесення змін і доповнень у Методичні рекомендації зі складання звіту про управління на предмет його визначення, та структурування інформації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Не зважаючи на широку вживаність терміну «нефінансова звітність», вважаємо його неоднозначним та багатограним, оскільки, як свідчать результати досліджень К. Безверхого [1] та L. Tarquinio, S.C. Posadas [16], не існує ані загального розуміння, ані єдиного та загальноприйнятого визначення цього терміну.

Поява терміну «нефінансова звітність» і «нефінансова інформація» пов'язана з необхідністю додатково розкривати у звіті про управління інформацію, яка відмінна від тієї, що відображається у фінансових звітах та не регулюється відповідними стандартами. Первісно така інформація переважно в описовій формі пояснювала, чому досягнуті результати діяльності компаній відрізняються від запланованих та як на них вплинули зовнішні й внутрішні фактори.

З появою Директиви 2014/95/ЄС термін «нефінансова інформація» здебільшого пов'язують з інформацією про суспільство та навколишнє середовище, питання корпоративної соціальної відповідальності, інтелектуальний капітал, ризики та невизначеності компанії, що повинна міститися у звіті про управління. Аналіз складу інформації, що має наводитися у звіті керівництва, показує, що інформація цього звіту набуває переважно фінансового характеру. По-перше, частина цієї інформації формується за даними бухгалтерського (синтетичного та аналітичного) та опера-

тивно-технічного обліку, по-друге, частина інформації, наприклад щодо придбання власних акцій й використання деривативів, наявності філіалів та дочірніх підприємств, витрат на дослідження та розробки, відображається у додатках до фінансових звітів. Таким чином, термін «нефінансова звітність» не точно відображає зміст наведеної у такій звітності інформації. На додаток, відповідно до вимог Директиви 2464 у звіті керівництва необхідно показувати ефективність дій підприємства з екологічних та соціальних питань, які вимірюються через коефіцієнти співвідношення [12]. Саме тому, Директива 2464 рекомендує використовувати термін «інформація про сталий розвиток» замість «нефінансова інформація» і внести зміни у Директиву 2013/34, щоб врахувати ці зміни в термінології [14]. Проте, відповідно до норми п. 8.2 ESRS 1 «Загальне вимоги» та додатку до цього стандарту інформація про сталий розвиток наводиться у звіті про управління окремо від іншої, що вимагається до розкриття ст. 19 Директиви 2013/34 [14]. Виходить, звіт про сталий розвиток – це лише частина звіту про управління.

Вимогами до структури та змісту звіту про управління відповідно до Директиви 2013/34 у редакції від 2024 року, викладеними у п. 2 статті 19 та п. 2(а) статті 19а, передбачено двічі наведення опису діяльності підприємства та його стратегії. Якщо у ст. 19 слід розкривати інформацію про організаційну структуру (наявність філій тощо), результати діяльності підприємства та його стратегію, то згідно зі ст. 19а потрібно розкрити бізнес-модель підприємства, її стійкість та стратегію відносно ризиків, пов'язаних з питаннями сталого розвитку [14]. Натомість, передбачається, що підприємство, яке звітує, своєю діяльністю сприяє досягненню цілей сталого розвитку, відпо-

відно його розвиток, можливості і ризики неминуче будуть пов'язані з цим поняття. Тож дублювання, навіть з перехресним посиланням, однієї і тієї ж інформації у межах одного звіту вважаємо недоцільним. Логічним є висвітлювання інформації, передбаченої ст. 19 та п. 2 (а) ст. 19а у частині звіту про управління, що передуює розкриттю інформації про сталий розвиток, аби потенційні стейкхолдери мали загальне уявлення про підприємство та його діяльність.

Дослідження десяти найбільших за обсягом діяльності у 2022 році підприємств України свідчить, що дев'ятеро з них наводять у своєму річному звіті за 2021 рік інформацію з питань сталого розвитку (табл. 1). Половина з них (5 підприємств) наводять таку інформацію у затверженому Мінфіном України Звіті про управління. Такі компанії, як НАК «Нафтогаз України», ТОВ «КЕРНЕЛ-ТРЕЙД» і ПрАТ «МХП», що мають десятирічний досвід складання нефінансової звітності, застосовували для цього не норми Директиви 2014/95, а інші загальноновизнані стандарти.

Оскільки половина з досліджених підприємств вибирає для висвітлювання інформації про сталий розвиток звіт про управління, це є свідченням його дієвості. Втім, визначення, структура і зміст звіту про управління потребують удосконалення.

Вважаємо, у визначенні звіту про управління, що міститься у Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», доцільно виключити словосполучення «фінансову та нефінансову інформацію», оскільки як вказувалося вище, під нефінансовою інформацією слід розуміти таку, що не регулюється стандартами фінансової звітності, а не лише описова (текстова) інформація. Натомість, у визначення доцільно додати словосполучення «питання ста-

Таблиця 1 – Аналіз розкриття інформації зі сталого розвитку найбільшими підприємствами України

№	Назва підприємства	Обіг, млрд грн	Чи оприлюднює підприємство інформацію з питань сталого розвитку?	Назва нефінансового звіту, який оприлюднює підприємство
1	НАК «Нафтогаз України»	169,9	так	Річний звіт
2	ТОВ «АТБ-Маркет»	148,3	так	Єдиний звіт про управління
3	ДП НАЕК «Енергоатом»	134,2	так	Нефінансовий звіт
4	ТОВ «Сільпо-фуд»	70	так	Звіт про управління
5	ТОВ «КЕРНЕЛ-ТРЕЙД»	67,9	так	Річний звіт
6	ДП «Гарантований покупець»	54,1	так	Звіт про управління
7	ПАТ «Запоріжсталь»	46,9	так	Звіт керівництва (Звіт про управління)
8	ПрАТ «МХП»	46,7	так	Річний звіт
9	ТОВ «Оператор газотранспортної системи України»	46	ні	-
10	ТОВ «Оптіма-фарм»	44,3	так	Звіт про управління (Звіт керівництва)

Джерело: сформовано на основі [6] та офіційних сайтів підприємств

лого розвитку», щоб уточнити, яка саме інформація міститься у звіті про управління.

Таким чином, визначення могло би мати наступне формулювання: «звіт про управління – документ, що містить інформацію, яка характеризує стан і перспективи розвитку підприємства, розкриває основні ризики і невизначеності його діяльності, а також питання сталого розвитку».

При цьому під питаннями сталого розвитку необхідно розуміти екологічні та соціальні фак-

тори, включаючи трудові питання і дотримання прав людини, а також фактори корпоративного управління, у тому числі боротьбу з корупцією та хабарництвом.

Порівнюючи нефінансові звіти у частині інформації про сталий розвиток підприємств, які складають звіт про управління згідно з Методичними рекомендаціями [17], із річними звітами, складеними за іншими стандартами, необхідно відмітити неструктурованість перших. Це важливо,

Таблиця 2 – Орієнтована структура звіту про управління із врахуванням норм Директиви 2464

Показники за напрямом розкриття інформації	Коротка характеристика статей
1	2
I. Інформація про підприємство, його результати та стратегії	
1) Опис бізнес-моделі підприємства	загальний опис галузі, діяльності, основної продукції та послуг, основних бізнес-процесів; розташування, характер, потужність та використання майна, основні фактори виробництва, основні ринки і сегменти ринку, нормативні акти, що впливають на господарську діяльність, зовнішні і внутрішні фактори, що впливають на бізнес, ключові контракти, клієнти, постачальники, опис важливих патентів, торгових марок, методи ціноутворення
2) Стратегія і цілі управління та методи їх досягнення	основна мета діяльності підприємства та основні цілі для її досягнення, їх зміни порівняно з попередніми роками, плани і заходи для їх досягнення, діяльність у сфері досліджень і розвитку; плани підприємства, включаючи дії з реалізації та відповідні фінансові та інвестиційні плани, для забезпечення того, щоб його бізнес-модель та стратегія були сумісні з переходом до сталої економіки
3) Результати діяльності підприємства та прогнози	основні фінансові показники діяльності (за судженням підприємства), альтернативні фінансові показники (якщо підприємство застосовує), інформація про придбання власних акцій; інформація про застосування фінансових інструментів. Дані наводяться за минулий, звітний період і прогнозні дані із вказанням можливих причин змін
4) Ризики і невизначеності	завдання і політику підприємства в управлінні ризиками; оцінка загроз і можливостей, в тому числі стійкість щодо ризиків, пов'язаних зі сталим розвитком; схильність підприємства до цінового ризику, кредитного ризику, ризику ліквідності і ризику грошових потоків
II. Звіт про сталий розвиток	
1) Інформація про відповідність стандартам	Стандарти та принципи, за якими складено звіт; заява про екологічну відповідальність
1. Екологічні питання 1.1. Зміна клімату 1.2. Забруднення 1.3. Водні та морські ресурси 1.4. Біорізноманіття та екосистеми 1.5. Використання ресурсів та циркулярна економіка	Відповідно до кожного пункту: опис і оцінка впливу бізнесу на довкілля, плани і заходи щодо збереження довкілля, включаючи кількісні показники: види і кількість викидів, витрати на проведення заходів щодо збереження довкілля, оцінка змін у довкіллі після здійснення заходів щодо збереження навколишнього середовища
2. Соціальні питання та кадрова політика 2.1. Власна робоча сила 2.2. Працівники у ланцюгу створення вартості 2.3. Спільноти (громади), на які вчиняється вплив 2.4. Споживачі та кінцеві користувачі	Відповідно до кожного пункту: політика підприємства щодо власної робочої сили, охорони праці та соціального забезпечення, процеси взаємодії з власними працівниками та їх представниками, забезпечення поваги до прав людини; кількісні показники щодо складу штату та заходи із заохочення працівників
3. Корпоративне управління 3.1. Корпоративна етика 3.2. Склад, права та обов'язки управління 3.3. Корупція та хабарництво	Опис корпоративної культури та політики ділової поведінки, склад, права та обов'язки ради директорів та наглядової ради; заходи щодо запобігання та виявлення корупції та хабарництва

Джерело: пропозиція автора на основі [8; 12]

оскільки за вимогами п. 8.1 ESRS 1 звіт (інформація) про сталий розвиток повинна наводитись у звіті про управління окремо і в такому форматі, щоб її могла прочитати машина [15]. Крім того, існуючий формат звіту про управління не вимагає наводити опис бізнес-моделі підприємства та його ризиків і можливостей, пов'язаних зі сталим розвитком. З цього випливає, що необхідно внести зміни і доповнення до Методичних рекомендацій зі складання звіту про управління у частині доповнення та структурування інформації.

Ураховуючи вимоги Директиви 2464 та ґрунтуючись на тому, що п. 8.2 ESRS 1 передбачає чотири розділи звіту про сталий розвиток, пропонуємо орієнтовану укрупнену структуру звіту про управління (табл. 2).

Отже, за запропонованою моделлю звіт про управління складається з двох частин.

Перша частина містить інформацію про підприємство, його структуру, результати діяльності, ризики та прогнози розвитку, яка повинна бути пов'язана з функціонуванням підприємства в умовах сталого розвитку. Друга частина безпосередньо присвячена розкриттю екологічних, соціальних питань і питань, пов'язаних з корпоративним управлінням.

Запропонована структура звіту є орієнтованою, але може слугувати базою для розроблення змін і доповнень до Методичних рекомендацій зі складання звіту про управління з одного боку та розроблення

власних нефінансових звітів – з іншого. При цьому деталізація інформації у ньому буде залежати від суттєвості тих аспектів, які необхідно розкривати.

Висновки. Директиви 2464 про корпоративну звітність у сфері сталого розвитку та європейські стандарти сталого розвитку, які набули чинності з 1 січня 2024 року, встановили однакові для всіх країн Європейського Союзу вимоги до розкриття інформації з питання сталого розвитку. Для України, як кандидата в члени ЄС, це означає необхідність адаптувати національні регулятивні акти до європейського законодавства. Проте ані Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», ані Методичні рекомендації зі складання звіту управління на сьогоднішній день не враховують норми Директиви 2464. При цьому, половина з досліджених десяти найбільших за обсягом виручки у 2022 році підприємств України застосовують для звітування про сталий розвиток затверджений Мінфіном України звіт про управління.

У статті наведено рекомендації щодо внесення змін у визначення звіту про управління, що наведено у Законі про бухгалтерський облік, аби підкреслити, що він містить інформацію про сталий розвиток. Крім того, запропоновано орієнтовану структуру і зміст звіту про управління з урахуванням вимог Директиви 2464. Вказані пропозиції посилять вітчизняну нормативну базу та наблизять до норм європейського законодавства.

Список використаних джерел:

1. Безверхий К.В. Економічна сутність поняття «нефінансова звітність». *Науковий вісник НАСОНА*. 2017. № 1-2. С. 23–34.
2. Гречко А., Очеретяна О. Нефінансова звітність як інструмент підвищення інвестиційної привабливості підприємства. *Економіка та суспільство*. 2021. № 25. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-25-38> (дата звернення: 03.04.2024).
3. Євсєєва О., Підпригора І., Ковальова Д. Формалізація показників нефінансової звітності на основі даних обліково-аналітичного забезпечення підприємства. *Економічний простір*. 2022. № 181. С. 207–212.
4. Кодекс корпоративного управління: ключові вимоги і рекомендації. URL: https://www.nssmc.gov.ua/wp-content/uploads/2020/03/corporate-governance-code_final_ukr.pdf (дата звернення: 03.04.2024).
5. Місько Г.А., Зварич Л.В. Нефінансова звітність підприємств як аспект управління стійким розвитком. *Вісник соціально-економічних досліджень* : зб. наук. праць. Одеса : Одеський національний економічний університет, 2020. № 3-4(74-75). С. 121–131.
6. Моїсєєв В. Бізнес в умовах війни: топ-20 найбільших компаній України за підсумками 2022 року. URL: <https://therage.ua/ua/economy/top-20-najbilshih-kompanij-za-pidsumkami-2022-roku> (дата звернення: 06.04.2024).
7. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 05.10.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 03.04.2024).
8. Про затвердження Методичних рекомендацій зі складання звіту про управління : наказ Міністерства фінансів України від 07.12.2018 № 982. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0982201-18#Text> (дата звернення: 04.04.2024).
9. Руденко О.В., Кондратюк О.М., Горєва А.С. Соціальна відповідальність бізнесу: сутність, обліковий аспект та нефінансова звітність. *Ефективна економіка*. 2020. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8385> (дата звернення: 03.04.2024).
10. Уманців Г. Звітність про сталий розвиток у вимірі корпоративної соціальної відповідальності. *Scientia-fructuosa*. 2023. No. 149(3). С. 59–71.
11. Фатенок-Ткачук А.О., Воронко Р.М. Структура нефінансової звітності у системі звітності соціально відповідального підприємства: *Вісник ЛТЕУ. Економічні науки*. 2021. № 63. С. 20–27.
12. Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 amending Regulation (EU) No 537/2014, Directive 2004/109/EC, Directive 2006/43/EC and Directive 2013/34/EU, as regards

corporate sustainability reporting. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32022L2464> (дата звернення: 03.04.2024).

13. Directive 2014/95/eu of the European parliament and of the council of 22 October 2014 amending Directive 2013/34/EU as regards disclosure of non-financial and diversity information by certain large undertakings and groups. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32014L0095> (дата звернення: 04.04.2024).

14. Directive on the annual financial statements, consolidated financial statements and related reports of certain types of undertakings of the European parliament and of the council of 26 June 2013 N 2013/34/EU. URL: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:182:0019:0076:EN:PDF> (дата звернення: 05.04.2024).

15. ESRS 1 «General requirements» URL: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:a17f44bd-2f9c-11ee-9e98-01aa75ed71a1.0008.02/DOC_2&format=PDF (дата звернення: 05.04.2024).

16. Tarquinio, L. and Posadas, S.C. Exploring the term «non-financial information»: an academics' view. *Meditari Accountancy Research*. 2020. Vol. 28. No. 5. P. 727–749.

References:

1. Bezverkhyy K. V. (2017) Ekonomichna sutnist poniattia "nefinansova zvitnist". *Naukovyi visnyk Natsionalnoi akademii statystyky, obliku ta audytu*, no. 1-2, pp. 23–34 (in Ukrainian)

2. Hrechko A., Ocheretiana O. (2021) Nefinansova zvitnist yak instrument pidvyshchennia investytsiinoi pryvablyvosti pidpriemstva. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 25. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-25-38> (in Ukrainian)

3. Yevsieieva, O., Pidporyhora, I., Kovalova, D. (2022). Formalizatsiia pokaznykiv nefinansovoi zvitnosti na osnovi danykh oblikovo-analitychnoho zabezpechennia pidpriemstva. *Ekonomichnyi prostir*, no. (181), pp. 207–212. (in Ukrainian)

4. Kodeks korporatyvnoho upravlinnia: kliuchovi vymohy i rekomendatsii. Available at: https://www.nssmc.gov.ua/wp-content/uploads/2020/03/corporate-governance-code_final_ukr.pdf (in Ukrainian)

5. Misko H. A., Zvorych L. V. (2020) Nefinansova zvitnist pidpriemstv yak aspekt upravlinnia stiikym rozvytkom. *Visnyk sotsialno-ekonomichnykh doslidzhen: zb. nauk. prats.* Odesa: Odeskyi natsionalnyi ekonomichnyi universytet, no. 3-4(74-75), pp. 121–131. (in Ukrainian)

6. Moisieiev V. Biznes v umovakh viiny: top-20 naibilshykh kompanii Ukrainy za pidsumkamy 2022 roku. Available at: <https://thepage.ua/ua/economy/top-20-najbilshih-kompanij-za-pidsumkami-2022-roku> (in Ukrainian)

7. Pro bukhhaltertskyi oblik i finansovu zvitnist v Ukraini: Zakon Ukrainy vid 05.10.2017. № 2164-VIII. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (in Ukrainian)

8. Pro zatverdzhennia Metodychnykh rekomendatsii zi skladannia zvitnu pro upravlinnia: nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 07.12.2018 № 982. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0982201-18#Text> (in Ukrainian)

9. Rudenko O. V., Kondratiuk O. M., Horieva A. S. (2020) Sotsialna vidpovidalnist biznesu: sutnist, oblikovyi aspekt ta nefinansova zvitnist. *Efektivna ekonomika*, no. 11. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8385> (in Ukrainian)

10. Umantsiv H. (2023). Zvitnist pro stalyy rozvytok u vymiri korporatyvnoi sotsialnoi vidpovidalnosti. *Scientia-fructuosa*, no. 149(3), pp. 59–71.

11. Fatenok-Tkachuk A. O., Voronko R. M. (2021) Struktura nefinansovoi zvitnosti u systemi zvitnosti sotsialno vidpovidalnoho pidpriemstva: *Visnyk LTEU. Ekonomichni nauky*, no. 63, pp. 20–27 (in Ukrainian)

12. Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 amending Regulation (EU) No 537/2014, Directive 2004/109/EC, Directive 2006/43/EC and Directive 2013/34/EU, as regards corporate sustainability reporting. Available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32022L2464>

13. Directive 2014/95/eu of the European parliament and of the council of 22 October 2014 amending Directive 2013/34/EU as regards disclosure of non-financial and diversity information by certain large undertakings and groups. Available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32014L0095>

14. Directive on the annual financial statements, consolidated financial statements and related reports of certain types of undertakings of the European parliament and of the council of 26 June 2013 N 2013/34/EU. Available at: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:182:0019:0076:EN:PDF>

15. ESRS 1 "General requirements". Available at: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:a17f44bd-2f9c-11ee-9e98-01aa75ed71a1.0008.02/DOC_2&format=PDF

16. Tarquinio L., Posadas S. C. (2020) Exploring the term "non-financial information": an academics' view. *Meditari Accountancy Research*, vol. 28, no. 5, pp. 727–749.

Стаття надійшла до редакції 12.04.2024